

Затверджено
рішенням вченої ради навчально-
наукового центру гуманітарної освіти

протокол № 1 від «30» серпня 2019 р.

Директор ННЦГО

_____
(підпис)

Колесник К.Е.
(П.І.Б)

Рекомендовано
на засіданні кафедри
історії та мовознавства _____

протокол № 1 від «30» серпня 2019 р.

Завідувач кафедри історії та мовознавства

_____
(підпис)

Близнюк Л.М.
(П.І.Б)

СИЛАБУС
з дисципліни ІСТОРІЯ СВІТОВОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ
(назва дисципліни)

Семестр та рік навчання семестр другий рік навчання третій

Освітній рівень (перший або другий) перший

Галузь знань 12 Інформаційні технології, 17 Електроніка та телекомунікації

Шифр та назва спеціальності

126 Інформаційні системи та технології, 172 Телекомунікації та радіотехніка

Освітня програма – Технології штучного інтелекту, Телекомунікації та радіотехніка

Лекції та практичні заняття відповідно до розкладу <http://rasp.kart.edu.ua>

Команда викладачів:

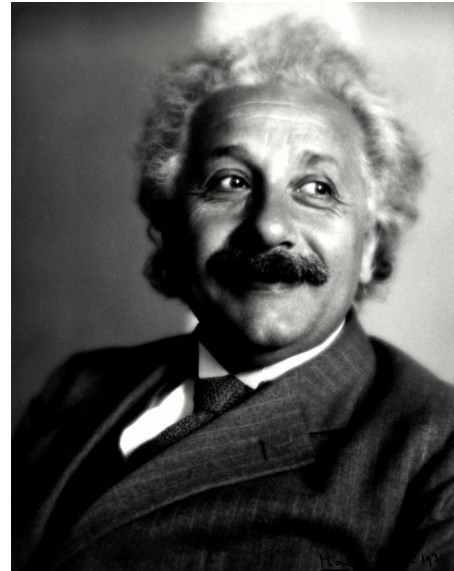
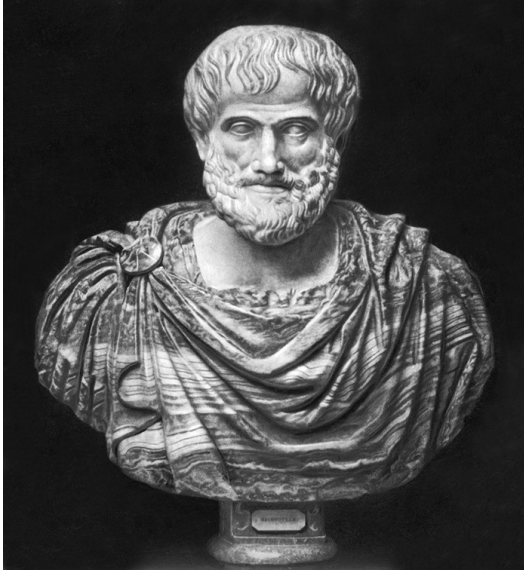
Лектор: доцент Колесник Костянтин Едуардович
доцент Сніжко Ірина Анатоліївна
(прізвище, ім'я, по-батькові)

Контакти лектора:

konstantinkolesnik72@gmail.com

isnizhko@ukr.net

Додаткові інформаційні ресурси: <http://metod.kart.edu.ua>

Цивілізація – основа життєвого простору сучасної людини, невід’ємна частина її існування в навколишньому світі. Приналежність до цивілізації визначає політичний, економічний, культурний розвиток людства, значною мірою формує сучасне суспільство, надаючи потужний вплив без винятку на всі його сфери. Історія світової цивілізації дає можливість розглянути основні етапи розвитку людського суспільства, різні форми його існування.

Метою навчального курсу є формування цілісного розуміння розвитку історії світової цивілізації як соціокультурного процесу, адже наука і техніка нерозривно пов’язані з іншими сферами суспільного життя: економічною, політичною, культурною. Курс допомагає структурувати інформаційне поле про досягненнях різних дисциплін, що зачіпають проблеми розвитку людського суспільства, і, тим самим, побачити взаємозв’язок і взаємообумовленість проблем, розв’язуваних фахівцями різних спеціальностей. Це стає особливо важливим у сучасному світі, в якому рішення назріваючих глобальних проблем неможливе без широкого міждисциплінарного підходу. Тому будучи унікальною комплексною дисципліною, яка носить характер міждисциплінарності, історія світової цивілізації важлива як для гуманітарної, так і для природно-наукової та технічної освіти.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Історія світової цивілізації» є поглиблення системи знань з всесвітньої історії, формування навичок критичного осмислення історичної інформації, роботи з джерелами і літературою, вироблення власного ставлення до подій минулого, вміння застосовувати набуті знання з історії для самостійної орієнтації в суспільно-політичних подіях.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності студентів:

- КЗ 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- КЗ 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- КЗ 5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- КЗ 6. Здатність до пошуку, оброблення та узагальнення інформації з різних джерел.
- КЗ 9. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
- КЗ 10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Чому ви маєте обрати цей курс?

Якщо вас цікавить історія розвитку людської цивілізації в цілому та окремих держав зокрема, якщо вам хочеться дізнатись більше про видатні постаті світової історії, вам потрібно саме це!

Від здобувачів очікується: базове знання всесвітньої історії та історії України та української культури.

Зміст курсу присвячений вивченню основних етапів розвитку світової цивілізації в цілому, та в окремих регіонах світу зокрема, закономірностей прогресу розвитку людства, персоналій найбільш видатних політичних та військових діячів, вчених тощо.

Лектор буде готовий надати будь-яку допомогу з деяких найбільш складних аспектів курсу по електронній пошті і особисто - у робочий час.

Огляд курсу

Цей курс, який вивчається з лютого по травень, дає студентам глибоке розуміння основних етапів розвитку людської цивілізації – від зародження перших держав до сучасного стану людства в XXI столітті.

Курс складається з однієї лекції та одного практичного заняття раз на два тижні. Він супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями та індивідуальними завданнями. Студенти матимуть можливість застосовувати отримані знання шляхом обговорень в аудиторії та виконання індивідуальних завдань - презентацій з курсу.

Історія світової цивілізації / схема курсу

Лекції
Практичні заняття
Довідковий матеріал
Презентації
Обговорення в аудиторії
Індивідуальні завдання
Консультації
Залік

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету, включаючи навчальний план, лекційні матеріали, презентації, завдання та правила оцінювання курсу.

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «Дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії. Необхідна підготовка повинна бути завершена до початку наступної лекції.

Теми курсу

Розподіл лекцій на модулі, змістові модулі

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Історія світової цивілізації як наука. Предмет, методи, основні поняття курсу. Цивілізація як форма існування людства. Ознаки і різновиди людських цивілізацій. Розвиток людства в первісну добу. Причини зародження перших цивілізацій.

Тема 1. Предмет, методи, основні поняття курсу «Історія світової цивілізації».

Тема 2. Зародження людської цивілізації в первісну добу.

Змістовий модуль 2. Виникнення і розвиток перших цивілізацій давнього світу. Цивілізація Давнього Єгипту. Формування перших держав в Давньому Міжріччі. Хетська цивілізація. Цивілізації Давньої Індії та Давнього Китаю. Античність. Давня Греція та її внесок в світову цивілізацію. Еллінізм. Давній Рим: від республіки до імперії. Занепад античної цивілізації.

Тема 3. Виникнення перших цивілізацій в Давньому Єгипті та Давньому Міжріччі. Давня Індія та Давній Китай

Тема 4. Антична цивілізація та її вплив на історію людства. Давня Греція. Еллінізм. Давній Рим.

Модуль 2.

Змістовий модуль 3. Середні віки як етап розвитку світової цивілізації. Різноманітні форми цивілізації в середні віки. Формування європейської цивілізації в Середні віки. Арабська цивілізація. Цивілізації далекого Сходу. Доколумбові цивілізації Америки, Африки, Океанії. Епоха Відродження як новий етап розвитку цивілізації. Великі географічні відкриття.

Тема 5. Середні віки як етап розвитку світової цивілізації. Середньовічна Європа. Арабська цивілізація. Цивілізації далекого Сходу. Доколумбові цивілізації Америки, Африки, Океанії.

Тема 6. Епоха Відродження. Великі географічні відкриття.

Змістовий модуль 4. Створення єдиної світової цивілізації в Новий час. Епоха просвітництва. Розвиток нових соціально-економічних відносин. Промисловий переворот. XIX століття в світовій історії. Новітня історія людства. Світові війни як засіб вирішення цивілізаційних протиріч. Досягнення і проблеми людської цивілізації в XXI ст.

Тема 7. Новий час. Епоха Просвітництва. Розвиток світової цивілізації в XIX ст.

Тема 8. Новітня історія світової цивілізації. Світ в XX ст. Досягнення і проблеми людської цивілізації в XXI ст.

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми
-------	------------

1	Різноманіття і єдність людських цивілізацій
2	Неолітична революція як передумова виникнення цивілізації.
3	Особливості цивілізацій Давньої Індії та Давнього Китаю.
4	Еллінізм як особлива цивілізація.
5	Доколумбові цивілізації Америки.
6	Великі географічні відкриття і їх роль у формуванні єдиної світової цивілізації.
7	Промисловий переворот і його роль в розвитку цивілізації
8	Проблеми і протиріччя сучасної світової цивілізації

Лекції та практичні заняття

Список основних лекцій курсу наведений нижче. Слідкуйте за змінами у розкладі.

Тиждень	Кількість годин	Тема лекції	Кількість годин	Тема практичних, семінарських та лабораторних занять
1	2	Тема 1. Предмет, методи, основні поняття курсу «Історія світової цивілізації»		
2			2	Семінар 1. Різноманіття і єдність людських цивілізацій
3	2	Тема 2. Зародження людської цивілізації в первісну добу.		
4			2	Семінар 2. Неолітична революція як передумова виникнення цивілізації
5	2	Тема 3. Виникнення перших цивілізацій в Давньому Єгипті та Давньому Міжріччі. Давня Індія та Давній Китай		
6			2	Семінар 3. Особливості цивілізацій Давньої Індії та Давнього Китаю
7	2	Тема 4. Антична цивілізація та її вплив на історію людства. Давня Греція. Еллінізм. Давній Рим		
Модульний контроль знань № 1				
8			2	Семінар 4. Еллінізм як особлива цивілізація
9	2	Тема 5. Середні віки як етап розвитку світової цивілізації. Середньовічна Європа. Арабська цивілізація. Цивілізації далекого Сходу. Доколумбові цивілізації Америки, Африки, Океанії		
10			2	Семінар 5. Доколумбові цивілізації Америки
11	2	Тема 6. Епоха Відродження.		

		Великі географічні відкриття.		
12			2	Семінар 6. Великі географічні відкриття і їх роль у формуванні єдиної світової цивілізації
13	2	Тема 7. Новий час. Епоха Просвітництва. Розвиток світової цивілізації в XIX ст.		
14			2	Семінар 7. Промисловий переворот і його роль в розвитку цивілізації
Модульний контроль знань № 2				
15	2	Тема 8. Новітня історія світової цивілізації. Світ в XX ст.. Досягнення і проблеми людської цивілізації в XXI ст.		

Правила оцінювання

Методи контролю: Усне опитування, поточний контроль, модульний контроль (тести), оцінювання виконання індивідуальних завдань (презентацій), залік. При оцінюванні результатів навчання керуватися Положенням про контроль та оцінювання якості знань студентів в УкрДУЗТ (<http://kart.edu.ua/images/stories/akademiya/documentu-vnz/polojennya-12-2015.pdf>).

Згідно з Положенням про впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу використовується 100-бальна шкала оцінювання.

Принцип формування оцінки за модуль у складі залікових кредитів I і II за 100-бальною шкалою показано у таблиці, де наведена максимальна кількість балів, яку може набрати студент за різними видами навчального навантаження.

Максимальна кількість балів за модуль		
Поточний контроль	Модульний контроль (Тести)	Сума балів за модуль
До 60	До 40	До 100
Поточний контроль		II семестр
Відвідування занять. Активність на заняттях (Лекціях).		10
Робота на семінарських заняттях		30
Виконання індивідуального завдання (Презентація)		20
Підсумок		до 60

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до державної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною	ECTS оцінка
--------------------------------------	--	-----------------------	--------------------

шкалою(оцінка)		шкалою	
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік або екзамен (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Відвідування лекцій:

Бали за цю складову не нараховуються взагалі, якщо студент не відвідував більш 50% лекційних занять у модулі без поважних причин. **Максимальна сума становить 10 балів.**

Ступінь залученості:

Мета участі в курсі - залучити вас до дискусії, розширити можливості навчання для себе та своїх однолітків та дати вам ще один спосіб перевірити свої погляди на питання історії науки і техніки. Участь буде оцінюватися на основі кількості та вірності ваших відповідей. Ми намагаємося надати всім студентам рівні та справедливі можливості для підвищення власною залученості. **Максимальна сума становить 30 балів.**

Індивідуальні завдання:

Оцінюються за оригінальністю роботи, повнотою розкриття теми, рівнем опанування матеріалу, логічністю побудови роботи, відповідністю текстового матеріалу та візуальних зображень. **Максимальна сума становить 20 балів.**

Модульне тестування:

Оцінюються за вірними відповідями на тестові модульні питання (20 питань в тесті, кожна вірна відповідь оцінюється в 2 бали). **Максимальна кількість становить 40 балів за модуль.**

Залік:

- Студент отримує залік за результатами модульного 1-го та 2-го контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає заліковий бал. Якщо студент не погоджується із запропонованими балами він може підвищити їх на заліку, відповівши на питання викладача

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Ададуrow В. Історія Франції (від початків до кінця XVIII ст.). – Львів: Вид-во УКУ, 2002.

2. Баран З.А., Кипаренко Г.М., Мовчан С.П., Швагуляк М.М. Новітня історія західної Європи та Північної Америки (1918-1945). – Львів: Афіша, 2005.
3. Всесвітня історія. Навч. посіб. / Під ред. Б.М.Гончара та ін. – К.:Знання, 2002.
4. Голованов С.О. Всесвітня історія: Навч.посіб. за ред.. Ю.М.Алексєєва. – К.: Каравела, 2006.
5. Дюррозель Жак-Батист. Історія дипломатії від 1919 року до наших днів / Пер. с фр. – К.: Основи, 1999.
6. Іваницька О.П. Новітня історія країн Європи та Америки (1918-1945): Навч. посіб. – К.: Комп'ютерпрес, 2001.
7. Етнічна та етнокультурна історія України. – К.: Наукова думка. – 2005.
8. Захарчук О.М. Протистояння двох держав у ХІХ ст. // Історичний календар. – К., 2003. – №2.
9. Іваницька О.П. Новітня історія країн Європи та Америки (1945-2002): Навч. посіб. – Вінниця: Фоліант, 2003.
10. Історія сучасного світу. Навчальний посібник / Ю.А.Горбань та ін. – К.: Телепресінформ, 2001.
11. Козлітін В.Д. Друга світова війна 1939-1945 рр. / Навч. посіб. – Х.: «РА», 2001
12. Крижанівський О.П. Історія стародавнього Сходу: Курс лекцій: Навч. посібник. – К.: Либідь, 2000.
13. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1945-70-ті роки): Підручник / В.А.Манжола, М.М.Білоусов, Л.Ф.Гайдуков та ін. – К.: Либідь, 1999.
14. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1980-2000 роки): Підручник / Л.Ф.Гайдуков та ін. – К.: Либідь, 2001.
15. Пивовар С.Ф., Слюсаренко А.Г., Стельмах С.П. Всесвітня історія. Новий період 1900-1945. – К.: Видавничий дім 21»Академія», 1998.
16. Стельмах С.П., Слюсаренко А.Г., Пивовар С.Ф. Всесвітня історія. Новий період (кінець ХVІІІ – початок ХХ ст.). – К.: Видавничий центр «Академія», 1998.
17. Трубайчук А. Друга світова війна. – Навч. видання. – К.: Наукова думка – 1995.
18. Хома Н.В. Історія держави та права зарубіжних країн. Навч. посіб. – К.: «Каравелла», 2003.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://metod.kart.edu.ua/>
2. https://pidruchniki.com/1410082140773/istoriya/vsesvitnya_istoriya
3. <http://bookfi.net/book/1491630>
4. <https://iknigi.net/avtor-oleksy-mustafn/77650-spravzhnya-storya-starodavnogo-svtu-oleksy-mustafn/read/page-1.html>
5. <https://mygdz.pp.ua/textbook/7-clas/vsesvitnya-istoriya/gisem-o-v-martynyuk-o-o>
6. <https://mygdz.pp.ua/textbook/9-clas/vsesvitnya-istoriya/bilonozhko-s-v-biryulov-i-m-davlietov-o-r-kosmyna-v-g>
7. <https://history.vn.ua/pidruchniki/world-history-11-class-2019-gisem-profile-level/>
8. http://library.academia.in.ua/books/history/world_history/World%20history_8_Podoljak_2008.pdf
- 9.

Викладачі:

Колесник Костянтин Едуардович (<http://www.kart.edu.ua/pro-kafedru-im-ua/istoriya-stvorennya-kafedry-im-ua/kolesnik-ist-ua>) – лектор з історії науки і техніки в УкрДУЗТ. В 1994 р. закінчив Харківський державний університет за спеціальністю «Історія», одержав кваліфікацію спеціаліста «Історик, викладач історії і суспільно-політичних дисциплін». Кандидат історичних наук з 2001 р. Дисертацію захистив у спеціалізованій вченій раді Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна за спеціальністю «Історія України». Рішенням Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки від 19 жовтня 2005 р. Колеснику К.Е. присвоєно вчене звання доцента кафедри історії та українознавства. З 2004 р. – декан гуманітарного факультету, з 2012 р. – директор Навчально-наукового центру гуманітарної освіти.

Напрямок наукової діяльності: історія України 1920-х років, організація виховної роботи у вищому навчальному закладі, сучасна геополітика, історія науки і техніки.

Сніжко Ірина Анатоліївна (<http://www.kart.edu.ua/pro-kafedru-im-ua/istoriya-stvorennya-kafedry-im-ua/snezhko-ia-ua>) – лектор з історії України та української культури в УкрДУЗТ. В 1987 р. закінчила історичний факультет Харківського державного університету ім. М. Горького за спеціальністю «Історія», одержала кваліфікацію спеціаліста «Історик, викладач історії і суспільно-політичних дисциплін». У 2002 р. захистила кандидатську дисертацію за спеціальністю 07.00.04 – «Археологія». У 2012 р. отримала вчене звання доцента.

Напрямок наукової діяльності: пізній палеоліт степової зони Східної Європи, історія археологічної науки, методика викладання історичних дисциплін.

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням:

<http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система

дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>